

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **30 Mayıs 2025**
Sayı : **11699**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

28984

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 29.05.2025

Deniz YAVUZYLMAZ
Zonguldak Milletvekili

Türkiye Denizcilik İşletmeleri Sayıştay 2021 ve 2022 yılı raporlarında yer alan **BULGU 7.3.1'de "Gelir Paylaşımı Yöntemiyle Özelleştirilmiş Olan Limanlarda İşletici Şirketlerin Devir Sözleşmelerine Aykırı İşlem ve Uygulamalarda Bulunması"** tespitine yer verilmiştir.

İşletme hakkı devri ve gelir paylaşımı yöntemiyle özelleştirilmiş bulunan Giresun, Rize ve Hopa limanlarında TDİ görevlilerince yapılan incelemeler sonucu TDİ hasılat paylarının eksik tahakkuk etmesine yol açacak şekilde işletme hakkı devir sözleşmelerine aykırı işlemler yürütüldüğü belirlenmiştir.

Mülkiyeti TDİ'ye ait Giresun, Rize ve Hopa limanları işletme hakkı devri yoluyla ve gelir paylaşımı yöntemiyle 1997 yılında 30 yıl süreli olarak özelleştirilmiştir. Gelir paylaşımı uygulanan limanlarla ilgili olarak imzalanan devir sözleşmelerinde, işletici şirketler tarafından elde edilen asli faaliyet gelirleri ile kira gelirlerinin %25'inin, faaliyet dışı gelirlerin ise %2'sinin TDİ'ye aktarılması öngörülmüştür.

TDİ İştirak, Bağlı Ortaklık, Bağlı Menkul Kıymetler ve Özelleşen Gayrimenkuller Yönergesi" uyarınca TDİ Mali İşler Dairesi görevlileri tarafından yapılan denetimlerde, TDİ'ye aktarılması gereken gelir paylarının eksik hesaplanmasına yol açan uygulamalar tespit edilmiştir. Bu uygulamalar özetle;

- Liman işleticisi şirketlerin liman hizmetlerini devir sözleşmesi ve şirket ana sözleşmesine aykırı olarak taşeron şirketlere devretmesi,
- Asıl işletici şirketle taşeron şirketlerin yönetim kurullarında temsile yetkili aynı kişi ve hissedarlardan isimlerin bulunması, dolayısıyla şirketlerin birbirleriyle bağlantılı olmaları,

- Taşeron şirketler tarafından gemi ve gemi mümessillerine liman hizmetleri tarifesinden hizmet verilirken, asıl liman işleticisi şirketin taşeron şirkete daha düşük bedeller üzerinden fatura kesmesi, böylece liman gelirlerinin önemli bir kısmının asıl şirketin mali bilançolarına yansıtılmayarak TDİ paylarının eksik hesaplanmasına yol açılması,
- Liman işleticisi şirketlerin, asli faaliyet niteliğindeki bazı gelirlerini faaliyet dışı gelirler grubuna aktararak TDİ paylarını eksik tahakkuk ettirmesi, suretiyle gerçekleşmiştir.

Bu tespitleri içeren TDİ Hasılat Payı Denetleme Raporları çerçevesinde, TDİ payları yeniden hesaplanarak işletici şirketlerden talep edilmiş, bu taleplerin bir kısmı işletici firmalarca kabul edilmiş, önemli bir kısmı için ise karşılıklı dava süreçleri başlamıştır.

Buna göre;

1. Liman işleticisi şirketlerin liman hizmetlerini devir sözleşmesi ve şirket ana sözleşmesine aykırı olarak taşeron şirketlere devretmesine karşı Bakanlığınız ve TDİ tarafından herhangi bir yaptırım ve de hukuk yoluna başvurulmuş mudur? Başvurulmuş ise atılan bu adımlar nelerdir ve bu adımlar şu an hangi aşamadadırlar? Liman işleticisi hangi şirketler, hangi taşeronlara liman işletmelerini devretmiştir?
2. Asıl işletici şirketle taşeron şirketlerin yönetim kurullarında temsile yetkili aynı kişi ve hissedarlardan isimlerin bulunması, dolayısıyla şirketlerin birbirleriyle bağlantılı olmalarına karşı Bakanlığınız ve TDİ tarafından herhangi bir yaptırım ve de hukuk yoluna başvurulmuş mudur? Başvurulmuş ise atılan bu adımlar nelerdir ve bu adımlar şu an hangi aşamadadır? Liman işleticisi hangi şirketler, hangi taşeronlara liman işletmelerini devretmiştir?
3. Taşeron şirketler tarafından gemi ve gemi mümessillerine liman hizmetleri tarifesinden hizmet verilirken, asıl liman işleticisi şirketin taşeron şirkete daha düşük bedeller üzerinden fatura kesmesi, böylece liman gelirlerinin önemli bir kısmının asıl şirketin mali bilançolarına yansıtılmayarak TDİ paylarının eksik hesaplanmasına yol açılmasına karşı Bakanlığınız ve TDİ tarafından herhangi bir yaptırım ve de hukuk yoluna başvurulmuş mudur? Başvurulmuş ise atılan bu adımlar nelerdir ve bu adımlar şu an hangi aşamadadır?
4. Taşeron şirketler tarafından gemi ve gemi mümessillerine liman hizmetleri tarifesinden hizmet verilirken, asıl liman işleticisi şirketin taşeron şirkete daha düşük bedeller üzerinden fatura kesmesi, böylece liman gelirlerinin önemli bir kısmının asıl şirketin mali bilançolarına yansıtılmayarak TDİ paylarının eksik hesaplanmasına yol açılması tespiti bağlamında, işletme hakkını devralan her bir şirket için eksik hesaplanan TDİ payları ne kadardır?

5. Taşeron şirketler tarafından gemi ve gemi mümessillerine liman hizmetleri tarifiesi üzerinden hizmet verilirken, asıl liman işleticisi şirketin taşeron şirkete daha düşük bedeller üzerinden fatura kesmesi, böylece liman gelirlerinin önemli bir kısmının asıl şirketin mali bilançolarına yansıtılmayarak TDİ paylarının eksik hesaplanmasına yol açılması bulgusu bağlamında, işletme hakkını devralan her bir şirket için eksik hesaplanan TDİ payları ne kadardır?
6. Liman işleticisi şirketlerin, asli faaliyet niteliğindeki bazı gelirlerini faaliyet dışı gelirler grubuna aktararak TDİ paylarını eksik tahakkuk ettirmesine karşı Bakanlığınız ve TDİ tarafından herhangi bir yaptırım ve de hukuk yoluna başvurulmuş mudur? Başvurulmuş ise atılan bu adımlar nelerdir ve bu adımlar şu an hangi aşamadadırlar?
7. Liman işleticisi şirketlerin, asli faaliyet niteliğindeki bazı gelirlerini faaliyet dışı gelirler grubuna aktararak eksik tahakkuk ettirdikleri TDİ payları, işletme hakkını devralan her bir şirket için ne kadardır?

29.05.2025